

In oktober 2023 werden de plannen van de overheid gepresenteerd de inzake de Renewable Energy Directive III. Het Platform Groen Gas ondersteunt de groen gassector om tot productievergroting van groen gas te komen en de inzet hiervan.

Het belang van het Platform en haar leden is vergroting van de groen gasproductie en de inzet daarvan. In het regeerakkoord is beschreven dat de overheid inzet op 2 BCM productie in 2030. De sector heeft deze enorme uitdaging serieus opgepakt waarbij de inzet van groen gas is gericht op de gebouwde omgeving mobiliteit en industrie. Het belang van het Platform en haar leden is vergroting van de groen gasproductie. In het regeerakkoord is beschreven dat de overheid inzet op 2 BCM productie in 2030. De sector heeft deze enorme uitdaging serieus opgepakt. Voor de producenten zijn de toepassing van groen gas in de gebouwde omgeving, de toepassing van bio-LNG in transport en de inzet van groen gas in de industrie drie belangrijke vraagmarkten. Juist door op alle markten actief te zijn, kan een producent zijn risico's beter spreiden.

Dit najaar is het ministerie van IenW de internet consultatie geopend voor de Renewable Energy Directive III. Hierbij richt het ministerie zich tot het verder vergroenen van de mobiliteit. De inzet van groen gas in de mobiliteit 'beperkt' zich tot het zware wegvervoer, de binnenvaart en de zeevaart. Onderstaand onze reactie:

1. De ambitie 42,5% als overall opgave

Het platform ziet dat met de REDIII het ministerie een serieuze opgave heeft neergezet voor de sector. Gegeven de opgave Fitfor55 snapt het platform waar deze opgave op is gebaseerd. Het platform streeft ernaar om in 2030 een serieuze bijdrage van 0,4 BCM te realiseren of te wel 14 PetaJoule. Of dit ook lukt is sterk afhankelijk of de overheid erin slaagt om de impasse als gevolg van de stikstof problematiek te doorbreken. Met name voor grote installaties waarvan er 20 tot 30 in bedrijf moeten zijn in 2030, is er grote zorg ten aanzien van de doorlooptijd voor het verkrijgen van de vergunning. Ook de ombouw van warmtekrachtinstallaties loopt tegen vergunningsproblemen aan waarbij met name de aansluiting op het elektriciteitsnetwerk en de vergunning daarvoor een probleem vormen. Mede als gevolg van de stikstofcrisis kan het bevoegd gezag niet de gewenste snelheid maken. Als een vergunning al is afgegeven, worden bedrijven geconfronteerd met Raad van State procedures. Het is daarom zaak dat de overheid in deze alles op alles zet om dit probleem op te lossen. De vergunningaanvraag voor de LNG-terminal in de Eemshaven kan hierbij als leidraad worden gebruikt. De opschaling van groen gas zou met dezelfde urgentie en aanpak zijn gediend.

2. Biograndstoffen

Een belangrijk ander aandachtspunt betreft de beschikbaarheid van bio-grandstoffen om groen gas te maken. Op dit moment heerst er schaarste in de markt. Hierdoor is het zaak dat de ruimte die door de Europese Commissie wordt geboden qua inzet van biograndstoffen, geen verdere restricties ondergaat bij de nationale implementatie in Nederland. Ons advies: volg de Europese REDIII een-op-een op bij de nationale implementatie. Volg ook de rekenregels en de methodiek zoals deze de Europese Commissie wordt voorgesteld. Het probleem is dat Nederland voor het aantonen van duurzame energieproductie en verkrijgen van subsidie een certificering eist.

Die stelt dus andere/meer eisen dan de REDIII Dit is raadzaam als Nederland in 2030 tot een geharmoniseerde aanpak wil komen met betrekking tot vrije groen gas uitwisseling tussen verschillende landen.

3. Level playing field

Bij de nationale implementatie mogen lidstaten afwijken van het Europese voorstel. Een belangrijk aandachtspunt in deze is of dubbel telling van bio-grondstoffen onder Annex 9A wel of niet wordt geïmplementeerd onder de REDIII. In de basis is dubbel telling niet wenselijk. Het lijkt er echter op dat Duitsland onder de REDIII dubbel telling gaat invoeren. In dat geval zal ook Nederland dit besluit moeten nemen, omdat anders de bio-grondstoffen, en daarmee het productiepotentieel van groen gas, worden geëxporteerd naar Duitsland.

4. CO₂-sturing

Het Platform en haar leden hebben zich sterk gemaakt om van een energie-gestuurd systeem naar een CO₂-gestuurd systeem over te schakelen. Zoals het voorstel nu is vormgegeven, sluit het goed aan bij de wensen van de markt. Bij de vertaling van energie naar een CO₂-doelstelling, is het essentieel realistische uitgangspunten te kiezen ten aanzien van de inzet van mest in verhouding tot andere biograndstoffen. Daarnaast is het belangrijk bij de uitwerking de keuze te hebben tussen default CO₂-waarden en actuele CO₂-waarden. Als er een volledige ketenberekening moet worden gemaakt, worden de emissies van de teelt volledig aan de uiteindelijke biomassa toegerekend die als grondstof de vergister in gaat (onterecht overigens, want het gaat vaak om residuen!). Dit is volgens CO₂ footprint berekeningen en gerelateerde ISO methodes niet juist. De gewassen die worden geteeld met een ander doel dan vergisting: suikerbieten voor de productie van suiker en aardappelen voor consumptie. Dat zijn de primaire toepassingen van die gewassen. Volgens de rekenmethode van de REDIII worden de volledige teeltemissies en transportemissies aan het residu toegerekend en niet aan het primaire product. Volgens officiële footprint rekenregels is dat niet juist en moet je alloceren. Doordat de emissies volledig aan het residu worden toegerekend is het haast onmogelijk om aan de minimale CO₂ efficiency eisen te voldoen van de REDIII. Daarmee zal er veel minder potentieel zijn voor groen gas productie in Nederland.

5. Sector sturing

Een andere belangrijk nieuw element in de uitwerking van de REDIII is sector sturing. Het platform onderschrijft de visie van het ministerie dat sector sturing een belangrijke rol kan spelen om de waarde van de ERE stabiel te houden. DE afgelopen 2 jaar hebben we kunnen zien dat de waarde van de HBE grote waarde fluctuaties kende omdat de verplichting onder wegvervoer via de opt-in in de zeevaart kon worden ingevuld met relatief ‘goedkope’ techniek. Als de overheid daadwerkelijk de ambitie heeft dat de groei onder de REDIII met name uit geavanceerde biobrandstoffen moet komen dat is sector sturing cruciaal. De overheid overweegt nog om mogelijk flexibiliteit in te voeren tussen de sectoren. Het platform is van mening dat deze aanpak niet in het belang is van investeringsbereidheid in Nederland. Ook zal dit de leveringsbereidheid aan de transport sector negatief beïnvloeden.

6. Transportverplichting & buitenlandse GVO's

Bij de verdere uitwerking is het van belang hoe het ministerie de transportverplichting al dan niet kan worden ingevuld met buitenlandse GVO's. Mits voldaan is aan de eis van level playing field, is deze visie te volgen. Er bunkeren immers veel buitenlandse zeeschepen in Rotterdam en het is onmogelijk deze te vergoeden met alleen Nederlandse biobrandstoffen. Bij deze aanpak dient er voor gewaakt te worden dat ook binnen Nederland de fysieke productie en de centrale liquifier route gelijke kansen houden.

Tot slot: Onze algehele constatering is dat het Ministerie van IenW bij de uitwerking van de REDIII een goede basis heeft gelegd voor een grotere rol van groen gas in de energie transitie. Echter, 'the devil is in the details' is hier van toepassing. Het Platform Groen Gas stelt voor om gezamenlijk de uitwerking in het Besluit Energie en vervoer een goed vervolg te geven.

